

УКРАЈИНСКИ ЈЕЗИК 8

Наставник: проф. др Људмила Поповић

-једносеместрални курс -

изборни курс
други семестар
3 ЕСП бода

Време одржавања: четвртак, 11.30-13.00 часова

Место одржавања: сала 27А

ЦИЉ НАСТАВЕ

Студент ће да савлада на теоријском нивоу основе синтаксе савременог стандардног украјинског језика, да стекне навике компаративног и контрастивног проучавања украјинског и српског језика на синтаксичком нивоу, да има увид у резултате савремених истраживања украјинске и српске лингвистике у области синтаксе.

МЕТОДОЛОГИЈА И ОБЛИЦИ НАСТАВЕ

Предавања, тематске дискусије, презентација студентских истраживачких радова.

САДРЖАЈ КУРСА

УКРАЈИНСКИ ЈЕЗИК 8

Сложена реченица. Формално-синтаксичка структура. Семантичко-синтаксичка структура. Елементарне и комплексне сложене реченице.

Логичко-традиционална, формално-структурна и семантичка типологија сложене реченице.

Напоредносложене реченице и њихови подтипови.

Зависносложене реченице: подела, основни везници. Везничке речи и везничко-заменички комплекси. Рашчлањени везници.

Зависносложене реченице са комплементном клаузом.

Зависносложене реченице са релативном клаузом.

Приречна, корелативна и детерминативна веза у зависнослуженој реченици.

Рашчлањена и нерашчлањена завииснослужена реченица.

Временске реченице. Месне реченице. Условне реченице. Начинске реченице.

Узрочне реченице. Допусне реченице. Циљне реченице. Последичне реченице.

Реченице накнадног коментара.

Поређење типологије украјинске и српске зависносложене реченице.

Полипредикативни комплекси – сложене реченице са неколико зависних клауза.

Истоврсне клаузе.

Сложене реченице са неколико зависних реченица. Неистоврсне клаузе.

Сложене реченице са неколико зависних реченица. Ланчано повезивање клауза.

Сложене реченице са зависном и напоредном везом.

Асиндетске реченице.

Сложена реченица са асиндетском и синдетском везом.
Интерпункција украјинске и српске синтаксе.

ОБАВЕЗНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Загнітко Анатолій, *Теорія сучасного синтаксису*, Донецьк, 2006. Може се наћи у: Библиотека славистичког семинара.
2. Загнітко Анатолій, *Теоретична граматика україньської мови. Синтаксис*. Донецьк, 2001. Може се наћи у: Библиотека славистичког семинара.
3. Шульжук К.Ф. *Синтаксис україньської мови*, Київ, 2004. Може се наћи у: Библиотека славистичког семинара.
4. Вихованець Іван, *Нариси з функціонального синтаксису україньської мови*, Київ, 1992. Може се наћи у: Библиотека славистичког семинара.

ОПИС ИСПИТА:

На испиту студенти одговарају на три питања која извлаче на цедуљи. Прво питање је из познавања напореднословене реченице, друго се односи на синтаксу зависнословене реченице, а треће питање је у вези са синтаксом полипредикативног комплекса. Студент такође добија сложену реченицу коју анализира према обрасцу који је унапред усвојен.

ОРИЈЕНТАЦИОНИ СПИСАК ТЕМА СЕМИНАРСКИХ РАДОВА

1. Складнопідрядні речення з підрядними часу, їхні типи та способи вираження в україньській та сербській мовах.
2. Складнопідрядні речення з підрядними з'ясувальними, їхні типи та способи вираження в україньській та сербській мовах.
3. Складнопідрядні речення з підрядними місця, їхні типи та способи вираження в україньській та сербській мовах.
4. Складнопідрядні речення з підрядними способу дії, їхні типи та способи вираження в україньській та сербській мовах.
5. Складнопідрядні речення з підрядними мети, їхні типи та способи вираження в україньській та сербській мовах.
6. Складнопідрядні речення з підрядними наслідку, їхні типи та способи вираження в україньській та сербській мовах.
7. Складнопідрядні речення з підрядними допустовими, їхні типи та способи вираження в україньській та сербській мовах.
8. Складнопідрядні речення з підрядними порівняльними, їхні типи та способи вираження в україньській та сербській мовах.
9. Складнопідрядні речення з підрядними супровідними, їхні типи та способи вираження в україньській та сербській мовах.

10. Складнопідрядні речення з підрядними відносними частинами, їхні типи та способи вираження в українській та сербській мовах.
11. Складнопідрядні речення з підрядними умови, їхні типи та способи вираження в українській та сербській мовах.
12. Складнопідрядні речення з підрядними причини, їхні типи та способи вираження в українській та сербській мовах.
13. Складносурядні речення з єднальними відношеннями під частинами.
14. Складносурядні речення з зіставними відношеннями під частинами.
15. Складносурядні речення з протиставними відношеннями під частинами.
16. Складносурядні речення з розділовими відношеннями під частинами.
17. Складносурядні речення з градаційними відношеннями під частинами.
18. Розташування в реченні показників референційності та квантифікації в українській та сербській мовах.
19. Розташування клітиків у реченні в українській та сербській мовах.

Препоручена література за израду семинарских радова

1. Антоніћ Ивана. Временска реченица. Нови Сад – Сремски Карловци, 2001.
2. Городенська Катерина. *Сполучники української літературної мови*. Київ: Бураго, 2010.
3. Висоцький Анатолій. *Синтаксична сфера прислівника в українській літературній мові*. Київ: Бураго: 2013.
4. Загнітко А.П. *Теоретична граматика української мови. Синтаксис*. Донецьк: ДОННУ, 2001.
5. Пипер П., Антоніћ И., Ружић В., Танасић С., Поповић Љ., Тошовић Б. *Синтакса савременога српског језика. Проста реченица*. Ред. Милка Ивић. Београд. Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Матица српска, 2005.
6. Ружић Владислава. *Допунске реченице у српском језику, (I, II)*. Зборник Матице српске за филологију и лингвистику, 2006 XLXIX/1-2, 2006: 123-216; 105-266.

7. Поповић Љубомир. *Ред речи у реченици*. Београд: Чигоја, 1997.
8. Поповић Људмила. *Контрастивна граматика српског језика. Таксис и евиденцијалност*. Београд: САНУ, 2012.
9. Танасић Срето. *Синтаксичке теме. Друго издање*. Београд: Београдска књига, 2009.
10. Танасић Срето. *Из синтаксе српске реченице*. Београд: Београдска књига, Институт за српски језик САНУ, 2012.
11. Стевановић Михаило. *Савремени српскохрватски језик II. Синтакса*. Београд, 1974.
12. Шуљжук К.Ф. *Синтаксис украјнської мови*. Київ, 2004.
13. Христіанінова Раїса. *Складнопідрядні речення в сучасній українській літературній мові*. Київ: Бураго, 2012.